

КОРРУПСИЯ - ЗАМИНАИ МАҲВИ ДАВЛАТ

Дар ҳамаи давру замонҳо ҳадафу мақсади аввалиндараҷаи ҳар як давлат ва роҳбарияти сиёсии он бунёд ва ҳифзи рӯзгори ошоштаи халқу диёр, сарсабзӣ ва сарбаландии миллаташ дар арсаи байналмилалӣ мебошад. Вале баҳри расидан ба ин аҳдоф уқдаҳои печида ва монеаҳои ғайриҷашмдошт пеш меоянд, ки барои рафъи он кӯшишу талошҳои дастаҷамъонаи зиёде лозиманд. Бояд тазаккур дод, ки имрӯз инсоният дар арсаи хатарҳои нави глобалӣ, аз қабилӣ экстремизму терроризм, паҳншавии маводи муҳаддир, бӯҳрони ҷаҳонии молиявӣ ва амсоли инҳо қарор дорад. Айни замон ба гурӯҳи ин хатарҳои ояндасӯз коррупсия зам шудааст. Дар ин радиф коррупсия низ дар ҷомеаи ҷаҳонӣ решаҳои амиқ давондааст, ки аз хатарҳои зикршуда тафовуте не, балки ба онҳо алоқамандии зич дорад.

Коррупсия воқеан яке аз ҷинойтҳои хавфовари сиёсие мебошад, ки он барои амалӣ гардонидани барномаҳои иҷтимоию иқтисодии давлат монеаи зиёд эҷод мекунад. Он метавонад нобоварии шаҳрвандонро нисбат ба давлату ҳукумат ва сиёсати пешгирифтаи он ба бор орад ва минбаъд барои ҷинойткорӣ ва ба сари мақомоти қудратӣ омадани шахсони тасодуфӣ заминаи асосӣ гузорад.

Донишманди бузурги фаронсавӣ Ш.А. Монтеске гуфта буд: «Дар натиҷаи амалҳои коррупсионӣ тартиботи хуби ҷамъиятӣ аз байн рафта, дастгоҳи давлатӣ фалаҷ ва ба як чизи бекора мубаддал мегардад». Мусаллам аст, ки имрӯзҳо коррупсия доғи рӯзи тамоми мамолики ҷаҳони муосир гаштааст. Бешак, ин падидаи номатлуб дар ҳамаи соҳаҳои хоҷагии халқ ба ҷашм мерасад. Коррупсия феълан дар тафаккури ҷамъиятӣ фаҳмиш ва тафсири якхела надорад. Имрӯзҳо муносибати шаҳрвандон ба коррупсия муҳталиф буда, онро бо ришва, сӯйистифода аз мансаб, пораситонӣ, судхӯрӣ, падидаи тамаллуқкорӣ, хушомад задан ва ғайра нисбат медиҳанд. Бо вучуди зиёд будани фаҳмиш ва назарияҳои гуногун нисбати коррупсия аксарияти одамон бар он ақидаанд, ки ин амал ҳамаҷун зухуроти манфӣ пояҳои ҷомеаро вайрон намуда, таҳаввулоти ҷамъиятро зерӣ хатар мегузорад, вазъияти рифоҳӣ ва ахлоқии одамонро хароб мегардонад.

Дар ҳамагуна шароитҳои сиёсӣ, иҷтимоӣ ва иқтисодӣ аз байн бурдани коррупсия вазифаи аввалиндараҷаи давлату ҷамъият ба ҳисоб меравад. «Конвенсия Созмони Милали Муттаҳид бар зидди коррупсия» маҳз ба хотири мубориза алайҳи коррупсия қабул шудааст. Муҳимияти ин ҳуҷҷати Созмони Милали Муттаҳидро ба назар гирифта, Ҷумҳурии Тоҷикистон яке аз аввалинҳо шуда ба он имзо гузошт. Қонунҳо, фармонҳои Пешвои миллат, Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва қарорҳои Ҳукумат, ки дар давраи соҳибистиклолии кишвар ба тасвиб расидаанд, далели гуфтаҳои боло ва диққати ҷиддии Сарвари давлат дар самти мубориза бар зидди коррупсия мебошад.

Барҳақ, Роҳбари кишвар моҳи феввали соли гузашта зимни суханронӣ дар ҷаласаи Шӯрои амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистон зикр намуда буданд: «Бо дарназардошти он ки коррупсия дар қатори дигар зуҳуроти хавфноки ҷаҳони муосир асосҳои давлатдориро суст карда, садди роҳи инкишофи ҷомеа мегардад, мо ба масъалаи мубориза бар зидди ин падидаи нангин ва паст кардани сатҳи он диққати ҷиддӣ медиҳем ва гузашта аз ин, мубориза бо кирдорҳои коррупсионро яке аз самтҳои афзалиятноки сиёсати давлатӣ эълон кардаем.»

Бояд гуфт, ки барои пешгирӣ ва муқовимат намудани амалҳои коррупсионӣ роҳҳои зиёд низ вучуд доранд, ки яке аз онҳо фаъолияти дастаҷамъӣ мебошад ва барои ба ин мақсад расидан фаъолияти амалҳои ҳар як шахрванд ё хизматчиҳои давлатӣ хеле зарур аст. Ба ин хотир, кулли мардуми Тоҷикистонро лозим аст, ки дар партави шукргузорӣ аз истиқлолу самараҳои он софдилона ва бо мақсади созандагиву бунёдкорӣ камари ҳиммат банданд.

Неъматҷон ҚОДИРОВ,
донишҷӯи курси 2,
факултети иқтисод ва идора